

трудо́ві ресурси, інформаційні ресурси тощо) та процесний підхід (об'єктами контролю переважно визначено виробництво, постачання, збут, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи тощо).

Проведене дослідження сутності та доцільності формалізації системи контролю діяльності підприємства дозволило зробити такі висновки [3]:

1) формування системи контролю діяльності підприємства передбачає створення її структури та встановлення зв'язків між окремими елементами системи;

2) процес формування системи контролю діяльності підприємства передбачає послідовне виконання таких етапів: формулювання мети та завдань системи контролю; інформаційно-комунікативне забезпечення формування системи контролю; визначення підсистем контролю та їх основних елементів (об'єкта, предмета, суб'єктів контролю; форм і методів контролювання й особливостей процесу контролювання); встановлення структурних зв'язків між елементами системи контролю; формалізація системи контролю та використання сформованої

системи контролю в процесі управління промисловим підприємством;

3) формалізація системи контролю – це складний етап формування системи контролю, що передбачає подання інформації про внутрішню структуру системи контролю діяльності промислового підприємства у встановленій формі.

Таким чином, формування та розвиток результативної системи контролю в сучасних умовах ринкової економіки є обґрунтованим для підприємств за умови прагнення власників (інвесторів) та вищого керівництва підприємства отримати достовірну інформацію і оцінку дій керівників та спеціалістів всіх рівнів. Окрім цього потреба у формуванні такої системи виникає у випадку ускладнення організаційної структури аграрного підприємства, наявності філіалів в різних регіонах, розширення напрямків та видів діяльності підприємства. З метою підвищення ефективності застосування сучасних форм контролю необхідно забезпечувати не лише його своєчасність, але й повноту всіх операцій та процесів, а також чітко регламентовану систему правил та стандартів.

Література

1. Виговська Н.Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2008. – 532 с.
2. Гудзинський О.Д., Аксентюк М.М., Деменіна О.М. Контролінг в системі менеджменту (теоретико-методологічний аспект): Монографія. – К.: ІПК ДСЗУ, 2009. – 225 с.
3. Пантелєєв В.П. Внутрішньогосподарський контроль: методологія та організація: Монографія / Державна академія статистики, обліку та аудиту. – К.: Інформ.-аналіт. агентство, 2008. – 491 с.

УДК 658.15: 657. 012.32

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ

Ясишена В.В. - к.е.н., доцент; Овод В.О. - викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ;

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Для виокремлення головних аспектів управління грошовими потоками підприємства необхідно чітко визначитись і систематизувати основні елементи, які мають значний вплив на ефективність управління ними. До основних елементів управління грошовими потоками підприємства можна віднести: фактори впливу (ризик), управлінський облік, аналіз, прогнозування та аудит (рис. 1.).

Для управління грошовими потоками підприємству необхідно критично

оцінювати і передбачати вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на свою діяльність, які є важливим елементом управління. Зовнішні і внутрішні фактори пов'язані між собою і мають значний вплив на фінансове положення підприємства. Кожне підприємство повинно чітко розуміти характер цих факторів і прогнозувати рівень їх впливу, з метою зниження ризику неефективного управління грошовими потоками.

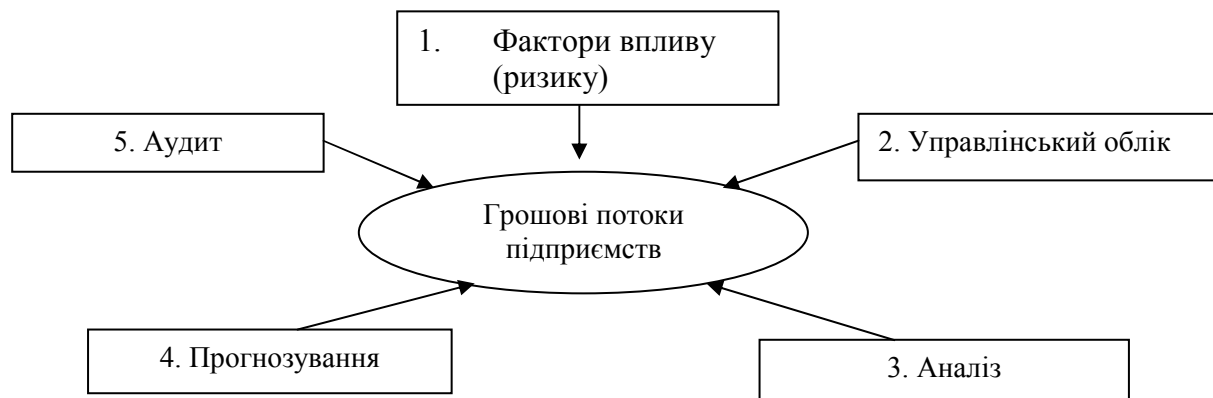

Рис. 1. Основні елементи управління грошовими потоками

Зовнішні ризики включають: економічні, політичні, законодавчо-правові, техніко-технологічні, соціальні, природно-екологічні тощо. Внутрішні ризики включають: організаційні, постачальницькі, виробничі, маркетингові/збутові, трудові, інвестиційні, фінансові тощо.

Другим важливим елементом управління грошовими потоками є управлінський облік грошових потоків. Під ним розуміють процес збирання, накопичення, оброблення, систематизації та передачі інформації внутрішнім користувачам про стан і рух грошових потоків у процесі господарської діяльності підприємства для здійснення їх аналізу, оптимізації, прогнозування, планування і контролю для прийняття управлінських рішень, з метою підвищення якості використання грошових ресурсів [3, с. 279].

Організацію управлінського обліку грошових потоків на промислових підприємствах доцільно впроваджувати через управління окремими напрямками фінансової діяльності підприємства шляхом виокремлення центрів відповідальності. Центр фінансової відповідальності (ЦФВ) є структурним підрозділом підприємства, який повністю контролює певний напрям фінансової діяльності.

В ході виділення ЦФВ виникає можливість визначення: впливу кожного підрозділу компанії на підсумковий фінансовий результат; ефективності роботи конкретних підрозділів (керівників, працівників); розміру фінансування для кожного підрозділу компанії тощо. Організація управлінського обліку за ЦФВ має забезпечуватися єдиною системою кодування грошових потоків за кожним ЦФВ, його підрозділами, напрямками руху

грошових потоків, видами діяльності підприємства. Система управлінського обліку має чітко ідентифікувати кожен грошовий потік, а також в розрізі визначених відрізків часу, напрямів тощо.

Служба управлінського обліку збирає, накопичує, обробляє, систематизує та передає інформацію про стан і рух грошових потоків по всіх ЦФВ підприємства на запит керівництва найвищого рівня (голови правління, директора), фінансового відділу, планово-економічного відділу.

Третьою складовою управління грошовими потоками є проведення аналізу грошових потоків. Поетапний аналіз грошових потоків дає інформацію для оцінки діяльності підприємства в минулому, теперішньому часі, а також служить основою для прогнозування і планування грошових потоків на майбутнє. Основні етапи проведення аналізу грошових потоків згруповано у такі блоки: 1) аналіз ліквідності балансу; 2) аналіз показників оцінки ліквідності підприємства; 3) аналіз Звіту про рух грошових коштів; 4) аналіз оборотності дебіторської заборгованості та її співвідношення із кредиторською; 5) аналіз таких показників: коефіцієнта ліквідності грошових потоків; коефіцієнта участі грошових коштів і їх еквівалентів в оборотних активах; кількості оборотів оборотних активів; середнього періоду обороту оборотних активів; кількості оборотів грошових коштів і їх еквівалентів; середнього періоду обороту грошових коштів в днях; середньоквадратичного відхилення грошових потоків і коефіцієнта варіації в досліджуваному періоді часу; коефіцієнта кореляції позитивного та від'ємного грошових потоків; коефіцієнта ефективності

грошового потоку в досліджуваному періоді; коефіцієнта якості чистого грошового потоку; коефіцієнта достатності і реінвестування чистого грошового потоку; 6) підбиття підсумків та формування висновків на основі проведеного аналізу.

Четвертим елементом в управлінні грошовими потоками підприємства є прогнозування, під яким розуміють передбачення ймовірного майбутнього стану грошових потоків підприємства на майбутнє. Прогнозування грошових потоків повинно виконувати основні завдання загальної стратегії підприємства. В умовах кризи прогноз грошових потоків для підприємств ускладнюється нестабільністю, непрогнозованістю деяких показників і постійними змінами в економічній, законодавчій, соціальній і політичній сферах. В прогнозі необхідно враховувати, який буде результат передбачення під впливом різних подій. Тому в процесі прогнозування необхідно здійснювати обрахунок декількох альтернативних прогнозів, які ґрунтуються на різних передбаченнях. Визначення альтернативних фінансових показників дасть змогу передбачити варіант розвитку фінансового стану підприємства, якщо відбудуться зміни в зовнішньому або

внутрішньому середовищі з врахуванням різних факторів впливу. Частіше в прогнозуванні використовують метод «від» досягнутого, коли прогнозне значення визначається множенням досягнутого рівня на запланований темп росту.

При управлінні грошовими потоками необхідно проводити аудит грошових потоків, який базується на аудиті Звіту про рух грошових коштів. Цей звіт розкриває зміст основних статей Балансу і Звіту про фінансові результати, містить дані Головної книги та окремих аналітичних рахунків бухгалтерського обліку. Звіт про рух грошових коштів виступає і як інструмент, і як об'єкт контролю, який розкриває правильність і достовірність формування інформації про грошові потоки.

Систематизація та розробка елементів управління грошовими потоками повинна бути складовою фінансової політики та загальної стратегії розвитку підприємства. Впровадження піднятих питань в діяльність підприємства дозволить удосконалити процес ефективного управління грошовими потоками, реалізувати управлінські рішення, які пов'язані з формуванням, розподілом і використанням грошових ресурсів та підвищить фінансовий результат діяльності підприємства.

Література

1. Бланк И.А. Управление денежными потоками. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Ника-Центр, 2007. - 752 с.
2. Єрмошкіна О. В. Управління фінансовими потоками промислових підприємств: теорія, практика, перспективи: монографія / О. В. Єрмошкіна; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. - Д.: Нац. гірн. ун-т, 2009. - 479 с.
3. Ясишена В.В. Організаційні засади управлінського обліку грошових потоків за центрами фінансової відповідальності / В.В. Ясишена // Інноваційна економіка. – 2013. – № 1 (39). – С. 279 – 285.

УДК 657:004(075)

АВТОМАТИЗОВАНИЙ АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВНЕСКАМИ ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ НА ДЕПОЗИТНІ РАХУНКИ

Волинець В.І. – к.т.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Одним з шляхів удосконалення обліку, контролю та аналізу діяльності кредитних спілок є застосування автоматизованих обліково-аналітичних інформаційних систем, використання яких дозволяє підвищити оперативність, точність, достовірність і об'єктивність обліково-аналітичної інформації та надати її у

зручному для прийняття ефективних управлінських рішень вигляді.

Проблемам автоматизації обліково-аналітичних завдань присвячено праці багатьох вітчизняних вчених, серед яких Височан О. С., Воробець С. Й., Іванюта П. В. та інші, котрі досліджували як теоретичні питання побудови та функціонування